

Gorzów Wlkp., dnia 12 stycznia 2017 r.

PS-VI.431.3.2016

Pani
Agnieszka Turek
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności
w Gorzowie Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 w związku z art. 6c ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) oraz § 2 pkt 1 i § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29), Zespół kontrolny Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w okresie od 3 do 18 listopada 2016 r. przeprowadził, z upoważnienia Wojewody Lubuskiego, kontrolę kompleksową w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp.

Zakres kontroli obejmował całokształt działań Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp.

Z zakresu kontroli wynikał jej przedmiot, jakim było zbadanie:

1. Prawdopodobności postępowania orzeczniczego, w tym:

- doboru składu orzekającego, właściwego do rozpatrzenia wniosków o wydanie orzeczenia,
 - terminowości wydawania orzeczeń,
 - procedury wydawania orzeczeń w trybie samokontroli instancyjnej;
2. Struktury organizacyjnej i usytuowania organizacyjno-prawnego podmiotu kontrolowanego;
 3. Stanu kadrowego i kwalifikacji członków Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp.;
 4. Kosztów utrzymania Powiatowego Zespołu, w tym partycypowania w tych kosztach przez jednostki samorządu terytorialnego;
 5. Infrastruktury podmiotu kontrolowanego, w tym pomieszczenia archiwum;
 6. Sposobu gromadzenia i przechowywania akt wnioskodawców, w tym archiwizacji akt.

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszeń prawa w zakresie przedmiotu kontroli, organ upoważniony do kontroli, niezwłocznie po podpisaniu protokołu kontroli, sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje kierownikowi podmiotu kontrolowanego.

Ustalenia kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, doręczonym Pani w dniu 19.12.2016 r. i podpisanym następnie przez Panią dnia 27.12.2016 r. W związku z ustaleniami kontroli, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne. Proszę o zapoznanie się z jego treścią, a także o realizację uwag i zaleceń pokontrolnych w nim zawartych.

W toku kontroli ujawniono następujące, opisane poniżej, nieprawidłowości i uchybienia.

W zakresie doboru składu orzekającego, właściwego do rozpatrzenia wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności stwierdzono, że w 26, spośród 170 skontrolowanych akt spraw, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane zostały przez lekarzy o specjalizacjach nieodpowiednich do chorób zasadniczych osób niepełnosprawnych. Lekarz - przewodniczący składu orzekającego nie posiadał adekwatnej specjalizacji do przyznanych symboli przyczyny niepełnosprawności: 10-N, 05-R, 03-L, 02-P, 09-M, 07-S, 11-I, 01-U, 12-C, 06-E, 04-O.

Ponadto w 36 sprawach, dotyczących orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wyznaczony został nieprawidłowo członek składu orzekającego. Orzekał w nich: pracownik socjalny zamiast wymaganego udziału doradcy zawodowego lub psychologa, doradca zawodowy zamiast wymaganego pracownika socjalnego oraz pedagog, zamiast wymaganego udziału psychologa.

W zakresie terminowości załatwiania spraw stwierdzono, że spośród 170 skontrolowanych spraw, jedynie 7 (4,1 %) orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności rozpatrzonych zostało w terminie miesiąca. Z tego, 3 orzeczenia wydano w trybie zaocznym.

Spośród spraw rozpatrzonych z uchybieniem terminu miesiąca, w 7 postępowaniach nie wysłano stronie postępowania zawiadomienia o niezakończonym w ustawowym terminie.

Spośród skontrolowanych 170 spraw, 159 postępowań zakończyło się wydaniem orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Z tego łącznie 11 orzeczeń wydano zaocznie. Przy czym, jedynie w dwóch aktach osobowych znajdowało się oddzielne zaświadczenie lekarskie, wskazujące na długotrwałą i nierokującą poprawy chorobę, uniemożliwiającą osobiste stawiennictwo na posiedzeniu. W 6 sprawach wstępna analiza akt, sprawy dokonana przez przewodniczącego składu orzekającego, wskazywała na obowiązkowe stawiennictwo wnioskodawcy na posiedzeniu, a z wniosku o wydanie orzeczenia ani z dołączonego do niego zaświadczenia lekarskiego nie wynikały przesłanki orzekania zaocznego. Mimo to, orzeczenia zostały wydane zaocznie.

W 29 sprawach osoby niepełnosprawne złożyły wnioski o wydanie kolejnego orzeczenia wcześniej niż na miesiąc przed upływem ważności posiadanej decyzji. Z większości tych wniosków nie wynikało, iż są one składane z tytułu zmiany stanu zdrowia, w związku z tym nie było podstaw do nadania biegu sprawie i ich wcześniejszego rozpatrzenia. W razie wątpliwości, co do charakteru wniosku, PZON powinien wezwać stronę do określenia rodzaju składanego wniosku.

Z pochodzącej z systemu EKSMOoN statystyki terminowości załatwiania spraw wynika, że PZON w Gorzowie Wlkp. w badanym okresie, tj. od dnia 01.07.2015 r. do dnia 30.09.2016 r. po terminie 30 dni rozpatrzył 82,95 % wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (bez uwzględnienia okresów określonych w art. 35 § 5 K.p.a., przewidzianych dla dokonania wymienionych w nim czynności). Statystyki tej nie można uznać za zadowalającą. Pod względem terminowości załatwiania

spraw w badanym okresie, umieszcza ona PZON w Gorzowie Wlkp. na ostatnim, 6 miejscu spośród wszystkich powiatowych (miejskich) zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności w woj. lubuskim.

W zakresie stanu kadrowego i kwalifikacji członków Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp., Zespół kontrolny stwierdził, że spośród kontrolowanych akt osobowych 13 lekarzy, powołanych w skład zespołu, w 3 aktach brakuje kserokopii dyplomu ukończenia studiów wyższych na kierunku medycznym. Ponadto, na stanowisku sekretarza Zespołu jest wakat.

Analiza zakresów czynności, uprawnień i odpowiedzialności pracowników etatowych PZON, wykazała ich niekompletność. Od 1 lipca 2014 r. karty parkingowe wydawane są przez przewodniczących powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. Zakres czynności żadnego z pracowników etatowych jednostki kontrolowanej (w tym Przewodniczącego) nie wskazuje na obowiązek wystawiania kart parkingowych. W badanym okresie jedynie jeden z pracowników odpowiadał za ich fizyczne wydawanie osobom upoważnionym. Wyłącznie jeden pracownik (Sekretarz) odpowiedzialny był za wystawianie legitymacji osobom niepełnosprawnym. Z zakresów czynności nie wynikało, aby którykolwiek z pozostałych pracowników był uprawniony do wystawiania legitymacji w zastępstwie Sekretarza, pod jego nieobecność. Zgodnie z § 19 ust. 3 pkt 1 i 3 rozporządzenia w sprawie orzekania, powiatowy zespół w składzie: przewodniczący zespołu oraz sekretarz lub wyznaczony przez przewodniczącego członek zespołu, wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania, a także zawiadomienia o niezłaatwieniu sprawy w terminie oraz o wyznaczeniu nowego terminu do jej złaatwienia. Wskazane powyżej obowiązki członków PZON nie znajdują odzwierciedlenia w ich zakresach czynności, uprawnień i odpowiedzialności.

PZON w Gorzowie Wlkp. zasięgiem swego działania obejmuje Miasto Gorzów Wlkp., powiat sulęciński i słubicki. W Sulęcinnie funkcjonuje punkt informacyjny PZON, finansowany przez Powiat Sulęciński. Poza zwrotem przez Powiat Sulęciński kosztów funkcjonowania punktu informacyjnego, zarówno Powiat Sulęciński i Słubicki nie partycypują w kosztach funkcjonowania PZON w Gorzowie Wlkp.

Zgodnie z danymi pochodzącymi z systemu EKSMOoN, w okresie objętym kontrolą 97,36 % wydatków PZON w Gorzowie Wlkp. pochodziło z budżetu Wojewody i jedynie 2,64 % wydatków pokrywały samorządy. Pod względem dotacji otrzymywanych z budżetu samorządu, PZON w Gorzowie Wlkp. jest na ostatnim miejscu spośród wszystkich

powiatowych zespołów w województwie lubuskim – otrzymuje najniższą dotację samorządową w województwie.

Badając infrastrukturę podmiotu kontrolowanego, Zespół kontrolny podczas oględzin stwierdził, iż w znajdującym się w piwnicy gabinecie specjalisty składu orzekającego, przeznaczonym do przeprowadzania wywiadów, na ścianach występuje tzw. „grzyb”. Tynk kruszy się i odpada, na ścianach jest widoczna wilgoć. Jest to niekomfortowe i niezdrowe dla osób badanych. Grzyby i pleśnie oddziałują negatywnie na układ oddechowy, nerwowy a także na skórę. Poza tym, wytwarzają nieprzyjemny zapach i klimat w pomieszczeniu, co podrażnia górne drogi oddechowe i utrudnia życie alergikom. Obecność grzyba wymaga podjęcia natychmiastowej interwencji użytkującego pomieszczenie. W wyniku oględzin toalety dla petentów, znajdującej się w piwnicy, stwierdzono, że panował w niej rażący odór, pochodzący m.in. z nieczynnego pisuaru oraz muszli ustępowej. Z uwagi na to, że z pomieszczenia tego korzystają osoby niepełnosprawne – dorośli, jak i dzieci, ta sytuacja jest niedopuszczalna. Wymaga natychmiastowych zmian.

W toku kontroli stwierdzono również szereg uchybień w zakresie sposobu gromadzenia i przechowywania akt wnioskodawców oraz ich archiwizacji. Podmiot kontrolowany gromadzi akta spraw zakończonych w dwóch miejscach: w budynku, w którym ma siedzibę, przy ul. Walczaka oraz w budynku przychodni lekarskiej przy ul. Piłsudskiego w Gorzowie Wlkp.

Pierwszy magazyn, znajdujący się przy ul. Walczaka 42, usytuowany jest w piwnicy budynku. Nie posiada ochrony przed dostępem światła (np. zasłon, żaluzji). Według obowiązujących przepisów, regały powinny być ustawione prostopadłe do okien, a odstęp pomiędzy nimi powinien wynosić min. 80 cm, zaś odstęp od ścian 5 cm. Ponadto, powinny być ponumerowane. W trakcie kontroli regały nie były ustawione prawidłowo, nie zachowano między nimi należytych odstępów, nie były również ponumerowane.

Drugi magazyn, znajdujący się przy ul. Piłsudskiego, usytuowany jest także w piwnicy budynku. Drzwi do magazynu nie mają odpowiedniego zabezpieczenia. W pomieszczeniu brakuje ochrony przed dostępem światła. W trakcie kontroli również w nim regały nie były ustawione prawidłowo, nie zachowano między nimi należytych odstępów, nie były również ponumerowane.

Akta poukładane są w teczkach według nieczytelnej numeracji, znanej tylko pracownikom korzystającym z magazynu. Według instrukcji kancelaryjnej dokumentacja powinna być przekazywana przez komórki organizacyjne na podstawie spisów zdawczo – odbiorczych,

co nie miało miejsca w przypadku tejże dokumentacji. Obowiązek sporządzenia spisu należy do pracownika wyznaczonego przez kierownika komórki organizacyjnej. W toku kontroli stwierdzono, że teczki aktowe również nie są opisane zgodnie z instrukcją kancelaryjną – brakuje pełnej nazwy jednostki i komórki organizacyjnej, która wytworzyła akta.

W składnicy akt GCPR w Gorzowie Wlkp. nie ma jednej osoby odpowiedzialnej za kompleksowe prowadzenie składnicy akt. Dostęp do składnicy mają wszyscy pracownicy PZON. Zakres obowiązków każdego z nich obejmuje zadania związane z archiwizacją, układaniem, porządkowaniem i przechowywaniem dokumentów. Żadna z osób mających dostęp do składnicy akt nie posiada wykształcenia ani przeszkolenia (kurs archiwalny) w kierunku prowadzenia archiwum.

Każdy z pracowników etatowych PZON (poza Przewodniczącym) w zakresie swoich obowiązków ma „przestrzeganie zasad przekazywania i składowania akt”. Jak stwierdzono w toku kontroli, obowiązek ten nie był realizowany przez pracowników.

Biorąc pod uwagę analizę całokształtu działań podmiotu kontrolowanego, Zespół kontrolny wydaje ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Odpowiedzialny za wskazane nieprawidłowości jest Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp., sprawujący tę funkcję w okresie objętym kontrolą, który był wówczas kierownikiem podmiotu kontrolowanego. Odpowiedzialność Przewodniczącego ogranicza się do jego uprawnień i kompetencji pracowniczych. Zgodnie z § 19 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, Przewodniczący Zespołu organizuje obsługę administracyjno-biurową Zespołu i reprezentuje Zespół na zewnątrz. Odpowiedzialność Przewodniczącego Zespołu ogranicza się do jego uprawnień i obowiązków w strukturze administracji samorządu miejskiego, w którym mieści się PZON w Gorzowie Wlkp.

Uwagi i zalecenia pokontrolne, zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Zobowiązuje się Panią Agnieszkę Turek Przewodniczącą Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp. przy ul. Walczaka 42 blok 2, powołaną na to stanowisko z dniem 1 stycznia 2017 r., do:

1. Właściwego doboru członków składu orzekającego do rozpatrzenia wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;

2. Dochowania terminowości załatwiania spraw przy wydawaniu orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
3. Właściwego określenia obowiązków, uprawnień, odpowiedzialności i czynności na stanowiskach pracy poszczególnych pracowników PZON w Gorzowie Wlkp.;
4. Poprawy warunków technicznych pomieszczeń, w których odbywają się posiedzenia składów orzekających oraz zaplecza sanitarnego;
5. Poprawy warunków technicznych pomieszczeń do przechowywania akt;
6. Właściwego sposobu przechowywania i przekazywania akt osobowych do składnicy akt, w tym: poprawy kwalifikacji (kurs archiwalny co najmniej I stopnia) osoby odpowiedzialnej za prowadzenie składnicy archiwizowanych akt PZON w Gorzowie Wlkp.

Na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, kierownik podmiotu kontrolowanego zobowiązany jest do zawiadomienia organu kontrolnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Informację należy przekazać Wojewodzie Lubuskiemu za pośrednictwem Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w pięciu jednobrzmiących egzemplarzach.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Adresat;
2. Starosta Powiatu Słubickiego;
3. Starosta Powiatu Sulęcińskiego;
4. Prezydent Miasta Gorzowa Wlkp.;
5. a/a.